

Ezen lapok minden héten négyyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félévre Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., Postán borítékban hetenként kétszer küldve 6 ft 24 kr., négyszer küldve pedig 7 ft 12 kr pp. A hirdetések minden négyyszer hasábozott apróbetűs soraért vagy ennek helye-

Vasárnap

616.

Junius 27. 1847.

Ért 5 ez. kr. a kettős hasán sorért pedig 10 p. kr. fizetendő. Előfizetési helyben a kiadóhivatalban, hatvani utczai Horváth-házban 5831k szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban s külföldre menendő példányok csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetők meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

Előfizetési figyelmeztetés.

F. hónap végével BUDAPESTI HIRADÓ-nk 1847ki I. sz. félvi folyama lejárván, ezennel második félvi (július — decembei) új folyamára előfizetés nyíltatik.

Mint hogy pedig legfensőbb rendelet folytán a magy. budai kir. udv. kincstár által (l. Híradónk 592ik számát) olly hírlapokért, mellyek hetenként kétszer küldetnek el, a postadíj félévre 48 pengő krról 1 ft 12 krra, ollyanokért pedig, mellyek hetenként kétszerrel gyakrabban küldetnek, hetenként kétszeri szétküldésnél 24 krral: 4szeri küldésnél pedig 1 ft 12 krral pengőben emelni. — Szabad akarattól függ egyebiránt a t. előfizetőknek lapjainkat olly helyekre is, hova eddig négyszer küldetnek, csak kétszer járni. Előfizethetni e szerint a bekövetkező 2dik félévre Buda-pestén házhoz-hordással boríték nélkül 5 pftal; postán, hetenként borítékban kétszer küldetve 7 ft 12 krral pengőben. Jelentjük egyszersmind, hogy azon esetre, ha alázatos folyamodásunk, mellyet legfensőbb helyre terjeszteni, lapunk s előfizetőknek érdekében, szükségesnek ítélünk, kegyes meghallgatást nyer, később azt, mennyivel a 4szeri küldetésért most több fizettetnek, visszaléteztünk.

Az előfizetés elfogadatik Pesten hatvani-utczai 4831k számú Horváth-házban a kiadó-hivatalban és minden magyar- s erdélyországi kir. postahivataloknál. — Külföldre járni kívánt példányok iránt a megrendelések csupán csak a bécsi cs. kir. főposta-hivatal utján történhetnek.

A B. P. Híradó szerkesztősége.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Nyugalmas. Előfizetés. Magyar financiai, urbéri örökösök és még valami IX. Megyék: Közgyűlés Csongrádban. Hevesben. Ungmegye új tisztára. Budapesti hírhírang. Vegyes közlések: Szegedi levél (egy botrány földért). Külföld: I. d. Nagybritánia, Franciaország, Spanyolország, Poroszország, Amerika, Afrika. Hivatalos és magánhirdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ö cs. kir. ap. Főlsége, f. évi jun. 12kéről kelt legfensőbb elhatározása szerint S z a b ó János kir. tanácsost, kolosmonostori apátot, károlyfehérvári kanonokot, mint az erdélyi kir. kormányzatának egyházi és tanulmánybiztosági előadót saját kérelmére ezen hivatalától fölmenteni, egyszersmind sok évi hasznos szolgálatainak elismerésül 's azoknál legfensőbb megelégedése jeléül az ausztriai cs. Leopold-rend vitézi-keresztjével díszíteni kegy. méltóztattott.

A magy. kir. udv. Kamara a királyi r. k. erdőmester és számtartó hivatalnál Marmarosban megüresült díjasgyakornoki állomásra S e y m a n a Károly moldovai díjtalan erdőszeggyakornokot alkalmazta.

D (Magyar financiai, urbéri örökösök és még valami IX.) Mult ciklünkben azt ígértük, hogy tartózkodás nélkül fogjuk véleményünket egy magyar financiai megalapításának módja iránt kimondani, ma tehát ezen ígretünket beváltani kívánjuk. Hogy ezt azonban tehessük, szükség azon végpontot, mellyig ezen ügyet fejleszteni kívánjuk, egész őszinteséggel kimutatnunk, mert csak ha a szerintünk teendők egész láncolatla felderül olvasónk előtt, fogja ő megítélhetni: vajjon az általunk ajánlandó első lépések annak valódi egyes gyűrűzeteit tekintendők-e vagy sem?

A mely nemzet a polgárosodás és természetesen kifejlődése exigenciájával arányban álló közfinanciát alapítani és életben tartani nem tud, vagy nem akar; a mellynek a status czéljaira szükséges nervus rerum gerendarum előállítására és hovaforrására nincsen meg illő befolyása, és a mellyre tetzés szerint akár direct, akár indirect adókat és kötelezőlegességeket megengedése nélkül lehet háritani, vagy a törvényesen létezőket megengedése nélkül lehet változtatni: az vagy tökéletesen még éretlen arra, hogy alkotmányos életet éljen, vagy pedig még magát alkotmányosan megalakultnak nem tekintheti. Hogy tehát financiai tekintetben alkotmányosan kellőleg megalakuljunk, igyekeznünk kell tször a nervus rerum gerendarum előállítására és hovaforrására való befolyás megszerzésén; 2szor azon, hogy direct és indirect adók, a mennyiben törvényesen fenállanak és megengedésünket nélkülöző mennyiségben szedettek, arra viszaszállíttassanak, és jövedőre biztosság szerzettessék, hogy sem ezen eset előfordulni, sem törvényen kívüliek, megengedésünk nélküliek, ránk háritatni nem fognak. Hogy pedig a polgárosodás és természetes kifejlődésünk exigenciájával arányban álló financiai alapíthassunk, késznek kell lennünk mindnyájunknak, személykülönbség nélkül, az ezzel járó minden terhek hordozására. Ezen feladatok összegében látjuk a teendők egész sommáját, bevégszések azonban egy törvényhozás feladatát meghaladónak tartjuk. Azon mértéket, melly szerint kelljen egy adott pillanatban, és így p. o. most, a nervus rerum gerendarum előállítására és hovaforrására való befolyásunk megszerzésén, tekintetben jelenleg mennünk czél- és okszerű, a pillanat alkalmasságát végre, mellyben a feladás egyes részleteinek megoldását munkába venni kell, mindezt általános és elméleti elvekből elhatározni nem lehet, hanem ezt csak a fenálló politikai és törvényes viszonyokra tekintet, a jövedő eshetőségeinek méltánylása és gyakorlati ildomoság dönthetik el, mert nem egy tabula rasa-val, hanem bonyolodott állapotok csomójával van dolgunk.

Ezeket előre bocsátva, megmondjuk, mennyire terjednek a legközelebbi jövedőt tartva szem előtt, financiai tekintetben alkotmányos megalakításunk irányában, mellyet a talpkövek letételével kezdendők tartunk, egyéni ohajtásaink. Ohajtásunk sommája jelenleg ez: a) a korona financiaiáját egy teremendő országos financiaival ne zavarjuk össze; b) teremtsünk egyszerű országos financiait, alkotmányos biztositókkal ellátottat és most egyelőre olly specialis forrásokra, meg teherhordási rendszerre alapítottat, mellyek természetesen fejlődni képesek legyenek és így mő-

dot nyuljanak, hogy segélyekkel és több tárgyra terjesztésekkel az általános közjöveldmi rendszerben is megtörténhessenek a szükséges átalakítások; c) ne beszéljünk most arról: a korona jövedelmei elégségesek-e kitűzött céljaikra vagy nem? és több efelől; hanem az ország alkotmányos jogait mindenütt fentartva és mellettk felszólalva, a régi bajok és vitályok iránti eligazodást magat hagyjuk későbbre, három tárgy kivételével: igyekezzünk most eligazodni a fiscalitási jog iránt, melly a birtok biztosságának, a hárminczad iránt, melly anyagi kifejlődésünknek áll útjában, és sürgezzük a lotteria megszüntetését, melly törvényen kívüli és a közérkölesítésre rosul hat. Ezen három tárgyat, mellynek két elsejénél a teherhordási eszme népszerűsítésére alkalmasabbat gondolni sem lehet, egyuttal lehetne elvégezni. Ne beszéljünk pedig most kelleitől többet a régi bajokról, és ne ide irányozzuk most főörökvéseinket, azon egyszerű okból, mert ha beszélünk, első az, hogy végtelen vitákba keveredünk, mellyeknek vége bizonytalan, eredménye valószínűleg semmi; második pedig és legfőbb az, hogy ha azokról beszélünk és mindig azt pangatjuk, hogy arra, mire szükségünk van, volna pénz, csak hogy nem a magunk zsebében van; ha egy szóval a zsebeket eltévesztjük, legyünk bizonyos, miszerint, mivel most az feladás: az eddig nem fizetőket behuzni a fizetésbe, más részről azonban sokan vannak közöttünk, kik a hátulsó ajtócskát keresik csak, mellyen a fizetési kénytelenység előtt elsurranhassanak, kétségkívül azt fogjuk tapasztalni, hogy hatalmas lesz a zsebtévesztés hajlam, és azon szép szándékunkkal, miszerint financiai átalakulásunknak mindenki teherhordásában álló talpkövet egyszer már letehesük, újra — felsülünk.

A magyar financiai dolgok alkotmányos alapokoni megalakításának, a mint mi a dolgot képzeljük, három stadiumma van. Első stadiumnak hisszük azt, mellyet jelenlegi teendő gyanánt felebb említenk. Ennek pozitív feladása, egy eszmében kifejezve, abban határozódik: letenni az alapot, mellyre hiányos financiai épületünk, természetes egymástutánál, újra építhetessék. Ezen alapot, véleményünk szerint, három alkotórész képezi: — egyik: a közteherhordás köteletségének elvbeni általánosítása, de facto pedig egy specialis tehersommánál és e végre megnyitandó jövedelmeforrásoknál alkalmazása; tehát átültetése a vitatás teréről az élet mezéjére; másik: az alkotmányos nemzeti állásból folyó azon jognak, közzélokra vállalt terhek hovaforrásáról törvényhozással rendelkezni, számat kérni és felelősséget követelni, átvitele az ohajtások mezéjéről a gyakorlati életbe; harmadik: hiányos közjöveldem előállítás rendszerünk fokozott átalakítására végett a direct teherhordás behozása mellett, az indirect adózással kísérlet megtétele. Ennél most nem mennünk tovább.

A második stadium, felfogás szerint, abból állana: a kölesönös méltányosság alapján eligazodni a kormányral, s valósítani az alkotmányos élet azon fopostulatumát, hogy a koronát törvényesen illető, de a mi fizetéseinkből és hozzájárulásunkból összeálló jövedelmek, megengedésünk szerint mennyiségben szedessenek (ilyen a só dolga), és továbbá azon jövedelmei a koronának, mellyek az ő tteleges birtokában vannak, de törvényesen rendezve nincsenek, törvényesen rendeztessenek (ilyen a posta, taksák és püspökök várépítési segedelmének dolga): szóval: hogy a „nihil de nobis sine nobis“ alkotmányos elv, minden közjöveldemhez járulásban de jure et de facto valósítva legyen. Ez későbbi lépés volna.

Harmadik és végstadium, ismét egyéni meggyőződésünk szerint, az volna: a honpolgárok mindenkinek hozzájárulásából alakított elégséges, állandóan eszgeredező közjöveldmi forrásokat nyitni meg, s azok hovaforrásáról időről időre törvényhozással rendelkezni a közszükségek mind azon ágait illetőleg, mellyek fedezéséről az eddigi törvények által állandóan gondoskodva nincsen, hanem ez iránt törvényhozással törvényhozással rendelkezni a nemzetnek részint joga részint kötelessége, (ilyen p. o. a hadi adó dolga és minden, mi a haza szellemi és anyagi emelésére vonatkozik), vagy a mellyekre nézve az eddigi törvények gondoskodása időmul-tával elégtelennek mutatkozik, (ilyen a haza rendkívüli vé-

delme, a nemesi fölkelés által), vagy végre a mellyek fedezésének akár törvényesen akár gyakorlatilag fenálló módja megfelelőnek vagy igazságosnak nem mutatkozik. Ez volna a végpont, mellyig financiai ügyünket fejleszteniünk kellene, és nem tovább. Mig azonban ide juthatunk, le kell még egy jókora időszakra peregni, mellyet privilegialis fogalmainkból ki-, és az alkotmányos nemzeti fogalmakba mindinkább beövezsere kell használnunk. Szabadjon ezen végstadium beállása utáni állapotot egy példában vizsgálóstanunk.

Most így állunk a korona el van látva derék jövedelmekkel, mellyek azon czélokra, mellyekre törvényesen rendeltetvék, elégségesek, de forrásaik egy része megengedésünket nélkülöző mennyiségben szedetik. A hadiadót országgyűlés egy dietától a másikig ajánlja, csupán polgár és paraszt fizeti; a hadiadó dolga a törvényhozás rendelkezése alatt nincs is, és ezt is csak polgár és paraszt fizeti. A nemesi felkelés kötelessége fenáll, de mindenki tudja, hogy a mai hadviselés mellett, a hazavédelem ezen módja többé nem elégséges. Az ország egyéb szükségéinek fedezésére fenálló folytonos jövedelem nem létezik, és ha valamely szükség előáll, egy új adórendszert kell improvizálni. Illyen mai financiai állásunk — valódi privilegialis, csak hogy nincsen egyéb privilegiuma, mint az, hogy magát minden létezők között bizvást legroszabbnak tarthatja.

Másképp állana a dolog az említett végstadium beállása után. A koronának derék jövedelme meg volna, nem nyulna hozzá senki más, mint a kit illet, és az miután ollyasokból áll össze, mellyek emelkedni és öregbedni alkalmasok, az eredeti rendeltetésében fekvő czélokra is, noha azok növekedő költségeket igényelnek, képes volna megfelelni. A koronát illető, de a mi fizetéseinkből összeálló jövedelmeknél, keresztül volna vive a „nihil de nobis, sine nobis“ alkotmányos elv, és így azok teljesen jogszerű alapra fektetve. Az országnak pedig volna egy, kettő, három, négy, vagy annyi a mennyi, állandóan eszgeredező financiai-forrása, ugy kiszámítva, hogy derék jövedelmet adjon, és úgy fektetve, hogy a hozzájárulás kötelessége alól senki ki ne búhassék. Az országgyűlés ekkor már nem azon szomorú helyzetben volna mint most, és nem az volna a kérdés: a polgár és paraszttal fizettessük-e a hadi és háziadót, vagy pedig magunk is fizessük? nem az volna a kérdés, ha egy könyvtárt vagy régiség-gyűjteményt meg akarunk venni: hol vegyük a pénzt? miféle adózási rendszert improvizáljunk? Akkor már másképp, és alkotmányos nemzethez illőbben járhatnánk el. A legelső kérdés, financiai illetőleg, országgyűlésen az volna: mennyi volt a mult törvényhozás óta országos jövedelem? hova fordítottat? hogyan teljesítették az e tárgybeli törvények? hogyan áll a közpénztár? Másik kérdés: mennyi lesz jövő törvényhozással a valószínűleg jövedelem? álljanak-e tovább is az eddigi források? öregbítessenek? csökkentessenek? ujjakkal pótolttassanak vagy cseréltessenek fel? Aztán jöve azon további kérdés: mik a szükségek? mennyit ajánlunk fel az ország rendes hadi erejének fentartására? mennyit rendkívüli honvédelemre, ha ennek esete van jelen? mennyi jár a koronának, megelőző egyezkedések folytán megszünt jövedelmi pótlékul? mennyi kell kamatra, tőketörlesztésre, ha adósságunk van? mennyi kell rendszeresített közkölttségre, közzintézetekre, közigazgatási tisztviselők fizetésére? mennyivel rendelkezhetünk országjavításokra, közlekedési eszközökre, értelmi műveltség terjesztésére?

Ez a mi fogalmunk szerint financiai tekintetbeni alkotmányos megalakulásunk képe. Ha ezt még néhány vonással kiegészítjük, mi a közjogra vonatkozik, akkor egy a szó valódi értelmében alkotmányos nemzetnek képzelhetendjük magunkat. Ezen vonások pedig, futólág esetelven, következőkből állanak: józan politika által javasolt garantiák mellett képviseltetése a törvényhozással azon osztályoknak mellyek eddig innét ki voltak zárva; ugyan illy módon befolyása a helyhatósági ügyekre; nyilvános és szóbeli törvénykezés; czélszerű törvények által fekeztett sajtó. Azonban mig ide juthatunk, még egy jókora időszakra le kell perengeni, és a conservatív szellemek elterjedni és mélyebb terépelebb gyökereket vernie szükséges a honiak kebelében. Mert hiszen a conservatismus nem egyéb, mint azon

politika, mely a békés reformnak útját és az erőszakos rázkodások és nyers erő felülkerekedése elkerülésének gyakorlati módját mutatja ki, a fentartás politikája — politique de conservation — mint ellentéte a forradalmi politikának, mely semmi fenállót sem akarván átalakításában alap gyanánt elfogadni, minden létezőnek fenállását problematikus és így a fentartási irányzatot mulhallanul szükségessé teszi. Amde ily nagy dolgok utáni törekvés közben és azok létrehozása mellett mennyi mérsékletet, eszélyt, tapintatot kell conser-válni, hogy céljainkon túl ne csapongjunk, hogy a monarchiai szerkezet tekintélye 's a kormányi erő megőrzésének szükségét soha szem elől ne tévesztjük, hogy a kedvező eslekvési pillanatokot el ne szalasztjuk? azt mindenki beláthatja. Azonban nem szabad felejtetni, hogy mindenkinek meg lehet útját mutatni, csak annak nem, ki nem tudja, hogy hova szándékozik. És ezért szükséges tisztába jönni igyekezni a végezel iránt mindenek előtt, mely felé törekedünk.

Igy fogva fel a dolgot, oda esik a kérdés vissza: vajjon az általunk első stadium gyanánt említett előjárás mód. valóban conservatív-e vagy sem? Mi határozottan annak hiszszük, 's azt tartjuk, hogy számos előnyökkel bír a felet, melyet más oldalokról javasoltatni hallunk. Azonban mind ez még jobban ki fog fejlődni a fejtegetések további során. Ma még csak azt jegyezzük meg, mielőtt finantztervünk formulázására átmennünk, hogy azok, kik mindig budgetet, alkotmányos hatáskör terjesztését 's több előleket szeretének pengetni, ide eljutni bizonyosan csak úgy fognak, ha ezen haza finantzialis megalakulásának feladatát, nem érzelmi és philanthropikus, hanem ildomosági és constitutionális szempontokból fogják fölfogni — ha a közterhek mindenki általi hordozásának keresztülvitele közben, egészen el fognak arról felejtkezni, és nem azt fogják kutatni, vajjon az ellenzék vagy conservatív párt fog-e ez által erősödni, hanem csupán azt vizsgálalndják, hogy mit kíván az alkotmányos lét fokozatos fejlesztésének ügye, és mit és mikor enged tenni a politikai ildomoság?

Megyék.

CSONGRÁDBÓL. Folyó évi június 7-én szerelve tisztelt főisp. helyettesünk elnökléte alatt tartott évnegyedes közgyűlésünkben mindenekelőtt első alispánunk adá meggyünk mult háromhavi eseményeinek részletes és kimerítő rajzát, melynek főbb tartalmát legnagyobb részben a megyénkben is mutatkozó inség tekintetéből szükségessé vált rögtönös intézkedések elősorolása és újabbak javaslata, valamint az annak enyhítésére részint földesuradalmaink, részint több magánosok által nyújtott emberbaráti segélyezések felszámolása levé. Közméltánnyal és elismeréssel fogadunk ez érdekes jelentést, melynek nyomán az elnökség az inségiránti intézkedéseket tüzven ki tanácskozás tárgyául, a közgyűlésnek abeli határozatát, mely szerint a megyében levő gabona kivételét megtiltá, oly nyilvános kijelentéssel helyeseltük, miszerint a rendszabályt csak védelmiül használjuk a szomszéd törvényhatóságok bennünket megelőzőt hasonló határozatai ellen, és ettől elállani azonnal készek vagyunk, mi-helyt a kivételnek megszorítása a szomszédoknál meg lesz szüntetve; minél fogva a följm. m. kir. helyt. tanácsnak alá-zattal felirunk, hogy a megszakadt közlekedéseket helyreál-lítani és ezzel a kivétel tiltó végzésünk feloldására nekünk ohajtott alkalmat szolgáltatni méltóztatsek; egyszermind első alispánunk elnökléte alatt küldöttséget bízánk meg, mely a gabonakivétel tiltó határozatunkat a fejlődő körülményekhez képest közgyűlés bevéraása nélkül is teljes hatalommal feloldhassa. Ezekután a gabona árának meghatározása hozatván indítványba, ez a többségnek, mely a kivitel tiltalmat tartalmazó végzést is csak a szomszédok eljárása által szükségelt védő eszköznek tekinté, mint a tulajdon szentségét még inkább sértő, viszhangra nem talált, hanem azon megállapodást szülé, mely szerint a fentírt küldöttség 10,000 pft kölcsönvételére, ebből gabonának szerzésére, ennek részint szerzési áron a szűkölködők kiosztására, részint a teljesen vagyontalanoknak ingyen felségeltésére felhatalmaztatott; a megyeheli birtokosok pedig, kiknek emberbaráti segédmezését népünk eddig is tapasztala, a kölcsönvenni határozott somma könnyebb visszafizetésére tekintetéből újabb segédmezésre felszólítottak; a malombér 1/2 edről 1/2 adra szállítottat le. Végre a jelen mostoha körülmények közt, az általunk már előbb is sürgetve ohajtott magtárok felállításának szüksége még inkább mutatkozván, az országgyűlési utasítások készítésével megbízott választmány, e tekintetben hozandó törvényjavaslat tételére utasítottat. — Ezekután örömmel értesülvén, mikép országunk fenséges kir. helytartója hazánkat még e nyár folytán beutazni és az ország törvényhatóságainak küldöttét különböző pontokon elfogadni szándékozik, megyénk osztatlan mély hódolatának kimagyarázására küldöttséget rendelünk, és ennek vezérlétre köztisztelétű ésszeretétű főisp helyettesünket felkértük. — Dicső-emeleketű nagy nádorunk fenséges özvegyének és kir. helytartó István es. kir. főhgnék. elhunyt dicső nádorunk halála okozta fájdalomnak tolmácsolót, rész nt az utóbbinak kir. helytartóvá leti kegyelmes kinevezetéséből eredő örömeinket magyarázó feliratunkra érkezett gyönyörű tartalmu kegyes válaszait ájtatos ihlettséggel hallgattuk, és azokat maradandó kedves emlékül egész kiterjedésökben jegyzőkönyvünkbe iktattuk. — A Tiszaszabályozás körül támadandó kérdések elintézésére kirendelt nádori bíróságnak megényket is megidéző levele folytán tiszti főügyészuiket f. évi július 1-jén Debreczenben leendő megjelenésre kiküldöttük; — gr. Andrássy Gyulának a tiszai hajókázás akadályainak elhárítása tekintetében hozzánk intézett felszólítását méltánnyalvén — tisztviselőinket észszerűleg utasítottuk. — Több törvényhatóságoknak országgyűlési intézkedést igénylő felszólításait az utasítások készítésével megbízott választmányunkhoz utasítottuk. — A nmlgu magy. kir. helyt. tanácsnak

a gabonakivétel tiltó határozatunkat megsemmisítő és közgyűlésünk utolsó napján érkezett kegyes rendelményére, az inség tárgyában hozott és fenebb leirt szellemében felirunk. A mathabus árát 14 krra emeltük. Évnegyedes közgyűlést sept. 13-kára, törvénysszékét augusztus 23-ra rendelünk. — Végül örvendetes tudósítást megjegyezzük: miszerint az utóbbi napokban nagy mennyiségben áldáskint hullott esőzések — a rendkívüli szárazság okozta aggodalmainkat nagy részben megszüntette ugy annyira, mikép reméljük, hogy az inség tárgyában kiküldött bizottságunk, kölcsön iránti felhatalmazását legalább egész kiterjedésében igénybe venni kénytelen nem leend, mert a gabona ára minden községünkben tetemesen csökkent, és az előbb megrémült lakosok tartalék-gabonájukat már most áruba bocsátván, annak hiánya sem mutatkozik — miért azt is alaposan hiszszük, hogy említett bizottságunk a gabonakivétel tiltó határozatunkat meghatalmaztatásához képest, rövid napok mulva feloldandja.

HEVESBŐL. (Közgyűlésről tudósítás folytatása.) Másnap (jun 15-én) a jegyzőkönyv hitelesítése után érdemdű főjegyzőnknek Vrataries Károlynak számos évig kitünő szorgalommal 's ernyedetlen buzgalommal viselt hivatalától leköszönő irata olvastatott fel; ezt méltó sajnálkozással vették a rendez. végre azonban lemondását előhaladott kora 's elgyengült szeméi miatt elfogadták. Ezáltal csak annyiban hiszszük magunkat vigasztalhatni, mennyiben, a mint reméljük, főisp. helyettes ő mlga, jogánál fogva, oly főjegyzővel örvendeztetend meg bennünket, ki mind szeretetűntek, mind bizalmunkat már évek óta bírja, 's ki azt valóban nagy mértékben meg is érdemli. Ezután napi tárgyra tért közgyűlésünk. A közgyűlések eltörlése ellen és mellett sokan jlesen szónokoltak. Mondatott, hogy a közgyűlések megszüntetése már csak azért is kívánatos, mert ezáltal a megyei igazgatás egyszerűsítetvén, a végezendő ügyek oly halomra nem gyülnének össze, mint az jelenleg tapasztalhatók; 's másodsor, miután a közgyűlések jegyzőkönyvei csak akkor hitelesek, ha azok a közgyűlés által megerősítettek, 's mégis azok, ennek bevéraása nélkül, majd mindig végrehajtatnak, mi a szónokok előtt absurdumnak látszik; 's harmadsor: mert mindezekben az által leme segítve, ha minden hónap első napján közgyűlés tartatnék, vagy az által, ha első alispán mind azon eslekvényi végbevitelére meghatalmaztatnék, melyeket eddig a közgyűlés gyakorolt, természetesen felelőség mellett, 's itt rejlett a tendencia: mert ha már az országgyűlésben nem gyakorolhatók ez, legalább állonek látják azt panoramában birni. Ezek ellenében megemlítetett, mikép ha a közgyűlések eltörlöttenék, legkevésbé sem egyszerűsítetnek 's gyorsítottak a megyei eljárás, mivel akkor egyedül az alispán buzgóságától függne a tárgyak elintézése. Kik közgyűlések nem léte miatt, arra még csak szorgalmazni sem lehetne; de továbbá a közgyűlések, ha épen azért kell azokat elförlésztetni, mivel végzéseik csak a közgyűlés hitelesítése után érvényesek, már ha a hivatalos eslekvények az alispánra ruházhatóak, ismét ezen körülmény állana elő a nélkül, hogy azon legkevésbé segítve lenne, mert azt csakugyan fel nem lehetni, hogy az kívántatnék, mikép az alispán végzéseit a közgyűlés nem hitelesítheti, mert akkor a felelőség csak hű agyrem lenne. Azonban ennyiben a közgyűlések is feltehetőek, 's talán szigorúabban. Továbbá, ha igaz is az: hogy a közgyűlések legeszeleyesebb surrogatuma, csak a gyakori 's így minden hónap első napján tartandó közgyűlések, mégis azon tekintetből, hogy ezáltal, a gyakori előfogatás miatt a különben is túlterhelt adózó nép még inkább nyomtatnék; de azért is, mert ha minden hónapban tartatnék közgyűlés, a tapasztalásból kiindulva, bizony abban ismét csak azok jelenének meg, kik a közgyűlésben határozni, 's így a látszatoss baj nem orvosolhatnék. Ily értelemben hosszas vitakozás után, ismét kézüpnt ajánlata-tott, mely végre azon eredményben állapodott meg: hogy a közgyűlések hasznos vagy káros voltának, a mennyiben lehet, részletes kidolgozása egy nagyszámú választmányra bízássék, addig természetesen minden megmaradván eddigi állapotában, míg ez iránt a megye nem határozna. Ezek szerint úgy látszik, mindkét napon a kölcsönös kiegyenlítés szállotta meg a szónokokat, mely talán azért is történt, mert mindkét rész száma majdnem egyenlő volt. — A közinség némi enyhítésére, a már mult évnegyedes közgyűlésben megajánlott 's nemesek által fizetendő szabad adó mellett, a sz. biráknak meghagyaték, mikép minden földesurat szólítanak fel az iránt, hogy jobbágyaikat a bekövetkezendő aratásig élelemmel ellátni legyenek magylelkűek. Azon panaszos folyamodvány érdemében pedig, melyről már tettünk említést, miután a piaci ár szerinti kárpótlási követelését visszahuzta volna a folyamodó, egy szónoknak azon indítványára, hogy az, bár valószínűleg csak azért nyujtatott be, mert a fényítés alkalmakor az illó complimentum elmaradt, mégis az osztózátság érdemében felelet-adás végett, az illető sz. birónak kiadatott. — Ezután némely magánügyeket érdeklő tárgyak elintézésével a gyűlés eloszlott.

Harmadik nap az ülést megnyitván főispáni helyettes ő mlga, a tegnapi jegyzőkönyv hitelesítése közben a megürlt főjegyzői hivatalra, eddigi 150 aljegyzőt, gojzesi Madarassy Jánost; ennek helyébe, eddigi 200 aljegyző Schnee Lászlót főjegyzői címmel; ennek helyébe Subich Györgyöt, és így az ezáltal megüresült pertárnokságra Kovács Ferenczet; az árvaválasztmányi jogzóségre pedig Bittera Antal nevezte ki, zajos éljenek kísérelében. — Ezután rendez tárgyra tért a közgyűlés, mely, ha valami érdekelt 's a közházat érdeklő ügyet mutatand fel, arról tudósítást megfenni kötelességemnek tartandom *).

UNG me ye je jun 15-én tartott tisztválasztó közgyűlé-séről rendes levelezők tudósítását még nem vehetvén, kö-

* Mi pedig köszönettel vesszük. — Szerk.

zöljük addig is a „Jeleukor“ után az új tisztviselők névsorát. Első alispán: Fekete Lőrincz. Főjegyző: ifj. Both Miklós; aljegyzők: első, Petrovay Akos, 2dik, Szabó Lajos. Főügyész: Fekesházy József; alügyész: Bőszörményi József. Fősz. birák: Pribék Miklós, Miksay Dániel, Gaal-Homoky Lajos és Balogh Károly. Főadószedők: hadi, Orosz András; házi, Héthy Antal. Adószedők: Lelovics József, Köröskényi Ferencz, Haraszthy József. Számvévo: Buday Miklós. Alsó birák: Szikszay János, Fekete Ferencz, Orosz Márton, Pongrácz Béla, Gálocsy Gusztáv és Budaházy Károly a központban. 'sat.

BUDAPESTI HIRHARANG. Nagy sérelem történt, és saját igazolásunk végett mégis nekünk is el kell azt mondanunk, ambár a szépnemet még nemszép tagjaiban is mindenkor kimélni szeretjük. Nem rég mondtuk, mikép nemzeti színházunknak most négy rendes első táncosnöje van, és mégis oly ritkán láthatunk táncot (tudniillik a vendég Maywoodnó fellépése előtt), miszerint kénytelenek vagyunk hinni, hogy nem a rendezőség tánczoltatja e négy hölgyet, hanem inkább a rendezőség járja a táncosnők kívánata szerint. Hogy itt csupán kényelmet és szellemi makranczot értetünk, az világos! Egy t. collegánk mindazáltal tovább megy, 's megfedd bennünket, mondván, mikép mondhatjuk mi, hogy a táncosnők tánczoltatják a rendezőséget, miután ezen táncosnők nem szépek? Értem, értlem! mondaná erre ismét sajtószertű kifejezéssel és arczjátékkal Egressy Gábor, mint Krumm llyés; mi pedig ezt mondjuk: épen azért, tisztelt collega, mivel nem szépek, mert hiszen ön is csak úgy tudja, sőt mondotta is már, valamint mi és többi collegánk is, hogy a t. ez. rendezőségnek igen gyakran rossz izlése van. Tehát örök béke mindnyájunkkal! — Ezen épületes fölvilágosítás után, mely akaráim ellen esikartaték tollunkba, ebből papirostra, onnan a szedő markába, abból pedig még több különféle uton és gáton keresztül végre a t. közönség szeméi elébe jutott, térjünk a legújabb nyári épületekre. Ha az ember végig megy az istenhelyen és virányos külön vidékein, boszankodva látja, mily izlés nélkül építenek sokan. Némelyek palotát akarnak utánozni, mely aztán kicsinysege miatt kinőtt törpéhez hasonlít, mások olasz, ismét mások arab modort akarnak utánozni, és végre is csak fából csinált vaskarika lesz belőle. Kik tehát ezenül igen olcsón, igen csinos, és minden tekintetben kényelmes nyárlakot akarnak építeni, ne sajnáljanak Budán a Krisztinavárosba, a bástya alá sétálni, 's azon helyen, hol az alagut (Tunnell) torkolata nyilandik, ha zárva nem marad, látni fogják P. F. ur nemes izlést tanúsító kellemes nyárlakát, mely olcsóság mellett mindent egyesít, mit ily épületektől követelhetni. Több ily épület valódi díszere válnék Buda bájvidékekre. — E napokban egy ur egy zsidóasszonyt gázoltatott el a váci-uton, 's mondják, hogy nemcsak a zsidóasszonyon, hanem a kérdéses ur erőszéken is derekasan eret vágta; de hátha nyomorék marad az asszony? A bérkocsisokat most már nem lehet annyira vádolni, mert meglehetősen fontolva haladnak, mióta a zab oly drága, mintha legalább is kávénak termett volna. Bizony szinte sajnálja az ember a bérkocsisok lovainak nagyobb részét, miket, rémesen kiálló csontjaiknál fogva, eleven ruhafogások gyanánt is lehetne használni, ha atól nem kellene tartani, hogy egy kurta frak, szük nankinadrág és kemény „krágl“ iszonyu súlya alatt össze nem roskadnak. Azonban e baj is nem sokára orvosolva lesz, mert halottunk, miszerint az állatközös elleni társulat egy tagja indítványt akar tenni, hogy a legványadtabb bérkocsislovak ingyen zabbal láttassanak el. — Mondja aztán még a fölvilágosult XIXdik század valamely szabad hitű fia, hogy nincs többé ördög! Néhány nap előtt egy izmos suhancz lovakat fűrésztvén, mulatságból a biztosító gerendáról többször a Dunába ugrott, 's ismét, prüszkölve bár, de mégis szerencsésen szárazra eviczkelt; néhány emberbaráti érzelmetől dagadó kebellet ellátott 's a napon kedélyesen hasaló targonczás többször inté őt: vigyázza magára, mert azon helyen igen mély és hamis a Duna; és elbizott suhancz azonban gúnyosan mondá: „Hát aztán, bánom is én, ha mindjárt elvisz is az ördög!“ Erre ismét vízbe ugrott, és többé meg nem jelent, sőt mi több, testét sem lelték meg, miből a nép most igen komoly következtetéseket suttog egymás közt; mi pedig azon komoly észrevételt fűggesztjük ide, hogy egy kis parti folyógyázat anyai szerencsétlenség után mégsem ártana már valahára, mert csakugyan igen szomorú az, hogy fényes nap, a hid közelében is segély nélkül kell az embernek elvesznie. Mert azt mégis csak bajos hinni, hogy az vitte el a szerencsétlent, kire oly vakmerően hivatkozott?! — Sziate mult héten az óbudai malomok közt egy rendkívül megterhelt csónak az erős hullámesapások által fölfordítatván, az evező két molnárlegény vízbe esett; az egyik jól uszott ugyan, de a másik csak vergődött, 's az épen arra jövő gőzsről nazádót küldének kiszabadítására, mely épen akkor érkezett hozzá, midőn már egészen elhagyá őt ereje. A gőzös matróza utána kapott, sipháját megragadá, de csak ez maradt kezében, mert a molnárlegény haja igen rövidre volt vágva. A másik molnárt szerencsésen kiszabadíták, 's a divatnak hódoló uracsaink eszomoru történetből azon tanulságot meríthetik, hogy mondjanak le a mostani divatról, 's ne hagyják. hajokat csaknem börtig lenyesetni. — Végre még egy becsületes, szorgalmas kézműves is hullámok áldozatává lön mult héten, kinek számos tagból álló családja jelenleg kétségbeesve legiszonyabb nyomorral küzd — Sokszor olvastuk már, hogy a város itt is, ott is köveztet, de ugyan mikor fog már a Károly-laktanya előtti térre kerülni a sor? Oly mély gödrök vannak ott, hogy minden kocsi a járdán kénytelen leajtani, mi az embereket veszélyeztet. Pedig mennyi kocsi jár arra, főképp megyei közgyűlések alkalmával! — Most jelent meg Hartleben költségén „A magyar nem-

zet na
1526.
arczké
tett m
mást
nik, M
kiadjá
zad m
minder
nemré
példás
donoso
tásoka
's külö
mikép
kos elv
Igen sz
a fizel

SZE
mult év
készhel
nács be
septemb
egy 15
urak fe
ez allon
löt akar
által let
lyesen r
ünnepe
azonban
inkább r
kotesek
diesen e
kezdet
nal nagy
zók köz
peres és
sérték a
ur háza
nitván,
csilapod
ható val
megfeszí
gának e
ben ez
vala. Ez
lőnek el
jött áres
tával tölt
elvből-e
hivatlan
illető lel
jogosan v
térre kil
lánk. Eg
gozóügy
első sekr
plebános
öt ez ügy
fölkéré;
urat, eg
Melly vá
nabb 's
házi szor
életű, 13
megszégy
prepostle
hetvén, a
jogszerű
egyént vá
mellyben
napfényre
engedett,
nagyemlé
bul egy t
kal fényg
választott
azt a prep
nyezetet vi
hatóság r
felőlkel k
a prepost
adese után
jegyzőkö
minthogy
gálatot re
orvoslat
nyomán t
azonban t
dott volna
tott, alka
szándékoz
polgárok
mai napig
ezekből,
mely egy
kizárólag
fogó, vag
ragadja m
valamint a
egyházban
évre készit

zet napjai a mohácsi vész után, írta Jászay Pál, 3ik füzet, 1526. november 16ától december 5éig. Verböczi István arcképével. Kívánatos, hogy ezen nagy figyelmet gerjesztett munka további füzetei minél gyorsabban kövessék egymást. — Sajtó alatt van 's jövő novemberi vásárra megjelenik „Magyarország primásai szent István korától mai napig” kiadja Bartay Gusztáv és Ede. E munka nyolcz és fél század magyar primásának körülményes életrajzát közlende, 's mindenestire részvétre számolhat. — Egy pesti család nemrég Budán a várban szállást keresvén, mindenütt példás óságot és rondaságot talált, 's midőn a háztulajdonosokat kéré, hogy a szükséges javításokat és tisztításokat eszközöltesék, mert illy szállásba ember általában 's különösen pesti ember nem költözhetik, válaszul azt nyéré, mikép a kényelmet és tisztaságot nem a házúr, hanem a lakos élvezi, illő tehát, hogy mindenről ez gondoskodjék. Igen szép okoskodás; e szerint a felszállított szállásbért is a fizető lakos élvezi és nem a háztulajdonos? —

SEGED, június 14. Alsóvárosunkban az éneklői állomás múlt évben megüreslven, betöltésére — miután az illető lelkészhelyettes által kitűzött csódnapha, jogsértést látva, a ns tanács bele nem egyezett — közegyetertessel ugyancsak múlt évi szeptember hó 29ik napja határozatalk, mely alkalommal mintegy 12 többnyire alkalmas egyén jelentkezett. Némely urak feltételekénél rémet látva ott is, hol semmi sem volt, ez állomás minden áron pártfogóikat az akkori rókusai éneklőt akarván juttatni, a helyett, hogy szokászerint küldöttek által lettek volna képviselve, a helyszínen egytől-egyig személyesen megjelentek, míg közülök a legnagyobb 's jelesb egyházi ünnepélyeken is ritkán lehet egykettőhöz szerecsének. Hogy azonban a megválasztás a „vox populi vox Dei” színe alatt annál inkább megtörténhessek, az itteni fiatal liberalismus a templomban korteseket rendelt, kik az egyház különféle állomásain ügyvédiessen elhelyeztetvén, az illető egyén orgonára-ülését 's alig kezdett működését kurjongatásaikkal megjelénzték, minek annál nagyobb szerű lón hatása, minthogy az illető egyén a pályázók közt szántsandokkal utolsónak hagyaték. A jelenvolt alesperes és lelkészhelyettes — tisztóket teljesítendő — megkísérték a rendellenes kiabálásokat fekezni 's csitítani, azokat az ur házában helyén nem levőknek és illetleneknek nyilvánítván, a kiáltozás azonban e nyilvánításra nemcsak le nem csilapodék, de sőt mint afele szabadelvű egyénektől várható vala, még nagyobbá lón. Valóban ezen nagy erőmegfeszítésre szükség nem volt ott, hol egy városi szolgálóknak egyik templomból a másikba áttétele forgott kérdésben, ez csak a hű szolgálat megérdemelt 's koronázott jutalma vala. Ezen áttétel nem lehet nem helyeselni. — A rókusai éneklőnek ekép történt méltányos elmozdítása által ennek teljesessége jött úrességbe, melyet a ns tanács az illető lelkész teljes kizárásával töltött be. Ez az eljárás ellen, noha kedvére nem volt, elvből-é egy kényelemből? szót nem emelt. Szerintünk minden hivatalnoknak, állását fölfogni 's érteni kötelessége, 's így az illető lelkész nyilatkozatát az iránt: beleegezik-e vagy nem? jogosan vártuk volna, annál is inkább minthogy utóbb a küzdőterre kilépni nem merészlőnek panaszait halani kénytelenek valánk. Egészen másképp járt a nemes pártfogó a belvárosi harangozóúgygyel. Itt megtalálta emberét. Főgyházunkban t. i. az első sekrestyés a második iránti boszúból lekoszont. A prépost-plebanos ur e boszút észrevéve, figyelmezteté a ns pártfogót 's őt ez ügynek veleegyütt leendő elintézésére egész illedelemmel fölkeré; ez azonban szándékosan mellőzve a prépost-plebanos urat, egy nem arravaló kőműves legényt nyomott nyakába. Mely választási eljárása a ns tanácsnak annál méltánytalannabb 's kevesebb igazságos, minthogy ezen eddig egyházi szolgálatot nem viselt, 30 éves egyén, egy földhellen életű, 13 év óta működő 's 53 éves hű szolga mellőzvevel 's megszégyenítésével helyezteték az első állomásra 's tolaték a prépostlelkész ur nyakára. Imez eljárással melegegedni nem lehetvén, a prépostlelkész ur a ns pártfogót ujan fölkeré, hogy jogszerű befolyásának helytadva 's vele értekezve alkalmas egyént válasszon. A ns tanács azonban ezen újabb fölkerésnek, melyben egyszersmind a választott ellen — ros erkölcsösége napfényre hozasa végett — vizsgálat sürgetteték, ismet nem engedett, de sőt a felkerőt — mitsam ügyelve arra, hogy a nagymeltségű magyar királyi helytartó-tanácsból hason okból egy ízben már roszelést vón — végzésben, erőszakkal fenyegetni nem állall, 's előre tudva, hogy a daczból megválasztott egyén csakugyan olyannak fog találni, millyennek azt a prépost lelkész ur főtötte. A tisztó ügyész által is veleményezett vizsgálat egészen mellőz. Így történt, hogy a városi hatóság részéről vizsgálat nem következtvén, azt megyei tisztviselőkkel kelle végezteni. De a ns tanács itt meg nem állapodék; a prépostlelkész urra ugyanis az új sekrestyés egyoldalú előadása után nemesak illelenségeket fogott, hanem még ezeket jegyzőkönyvebe is bevittette, mi több, ellene, azon oknál fogva, minthogy ez a választott irányába újabb panaszt emelt, vizsgálatot rendelt. Látva ezekből, mikép a ns tanácsból ez ügyben orvoslást nem várhatni, az új sekrestyést ama megyei vizsgálat nyomán többé magá mellett szolgálni nem engedte. A ns tanács azonban távol attól, hogy mindaddig új sekrestyéről gondoskodott volna, inkább tetteivel azt tanúsítja, miszerint az elmozdított, alkalmatlan és roszerkölcsű egyént továbbra is megtartani szándékozik, ennek — a nélkül, hogy vizsgálatot tenne — a polgárok közpénztárából 100 p.ft évi fizetést havonként mind mai napig szorgalmasan kiszolgáltatván. — Eleggé kiviláglik ezekből, mikép a ns pártfogó azon veleményben van, hogy a mely egyéneket ő fizetni köteleztetik, azoknak megválasztása is kizárólag az ő jogához tartozik. Amde tévedésben van a ns pártfogó, vagy nem ismeri állását voltaképen; mert hát miért nem ragadja magához a helybeli öhitűek lelkésze 's iskolamesterének, valamint a kath. elemi tanodákban alkalmazott szolgák 's palánki egyházban működő orgonanyomó választását is? hiszen az 1846ik évre készített számviteli okirat nyomán világos, mikép az öhitű

lelkész 350, az iskolamester 200, egyegy iskolaszolga 18, 's végre az orgonanyomó 10 frot huznak évenként a közpénztárból pengőben. Ha már az itt említett egyénekre nézve nemhogy választási joga, de még csak befolyhatása sincs, 's illyet nem is igényel, ugyan mi ok lehet arra, hogy az éneklők és sekrestyések megválasztását, kik a lelkészszel oly szoros viszonyban 's érintkezésben állanak, a ns pártfogó az eddigi gyakorlattal ellenkezőleg kizárólagosan és egymaga kezelje? Bizony csak igen furesa dolog az, papot szolgálni, és a papnak ezen szolgál megválasztásába legkisebb befolyást sem engedni, 's még e kívül — hogy a keptelenségeknek koronája is legyen — azt kívánni, hogy a lelkész az illy ráerőszakolt, következtéskep bizalmával soha meg nem ajandekozott egyén által kezelt vagyonokert felelős legyen. Hol egy hatóság, hivatásáról megfelelkezze, az egyházi személyek irányában, csupa elv miatt, illy legyöztellen ellenszenvet 's meztelant bánást tanusit, ott az eldöntés 's pelengérré-állítás csak a hatalomhiány miatt marad el; illy helyütt a privilegium fori valóságos salvus conductus. — b. k.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóház jun. 14kei esti ülésében (mert nappal is volt ülés) a Portugalia iránti elhagyott vita folytatott. Borthwich azzal vádolta a kormányt, hogy a beavatkozás által alkotmányellenesen cselekedett; mindenestire a parlamentől a szükségeseknek vélt rendszabályok helybenhagyását előre kellett volna kérnie; hogy ezt nem levé, roszalára méltó hirtelenkedést követelt el. Mondott ugyan, hogy a közbenjárásnak célja a portugali nemzet szabadságainak megőrzése, de alkotmányellenes alakú rendszabály állandó jót nem szülhet. Mindazon okok, mellyeket Russell lord a kormány eljárása mellett felhozott, könnyen megzafolhatók. A junának a casus belli nem is izentetett meg, sőt inkább hadi ereje törbe kerítettett. Mi az előerjesztett okiratokat illeti, azokból a kérdést tisztán át nem láthatni. Nem vádolja ugyan Palmerston lordot egyesesen, mintha a házat mystificálna, azonban ha ez egész ügyet vastag homályba akará bonyolítani, arra jobb módot nem választhatott volna, mint ezen, a főokokat elhallgató és érthetetlen levelezés nyilvánítása által. Christie a kormány politikáját védelmezte, és szerinte, Palmerston lord a portugali szabadság őtalmazására a legjobb utat választotta. Manners lord leghatározottabban kárhoztatta a közbenjárást, és sürgette a házat, hogy ünneplés roszalása által legalább jövendő balkövetkezményinek elejét vegye. — Duncombe ur módosításul Hume indítványához azt javasolta: határozna a ház, hogy miután a kormány a portugali ügyekbe már beavatkozott, biztosítsa az ottani háborgás elhárítása után a portugali nép politikai jogainak teljes élvezését. — Macaulay hadügyminiszter azt mutogatta hoszu és érdekes beszédben, hogy Anglia érdekei századok óta szoros összefüggésben állanak Portugalia érdekeivel, hogy tehát a britt kormánynak szoros kötelessége megakadályozni, hogy Francia vagy Spanyolország Portugaliában túlnyomóságot nyerjenek. A módosításba beleegeztvén, ismételte a ministerium okait, azon alternatívára vezettvén vissza a dolgot, hogy ha Anglia közbe nem lép, türnie kell a spanyol-francia közbenjárást, vagy háboruba bonyolodnia. Egyébiránt Anglia csak a portugali alkotmányos part érdekében cselekvék. E mellett ékes szavakkal nyilvánította, hogy Anglia részéről a jun. egy tagja sem fog a portugali kormányt kiadatni, ha bár azért Angliának Europa minden hatalmaival háboruskodnia kellene. Végre das Antas seregének elfogatását igazolta, a junának tiltakozásában kifejezett állítása ellen, hogy az előleges megintés nélkül történt. Felolvasta Robb angol kapitány maj. 23kai levelét a junához, melyben ennek jelenti, hogy ha das Antas serege tengerre száll, várhatja, hogy a britt hajók által meg fog állítani, miből az derül ki, hogy das Antas maj. 31kén önként ment fogásába. — Ezekután Bentinck lord Hume indítványát pártolván, és a fudsburyi radikál módosítását rosztván, hevesen kikelt a ministerek ellen, mi mellett coburgi rokonszenvekről is szólott, és Donna Maria roszt tanácsadójának, a megszökött Dietznek meghívását a windsori királyi asztalhoz érintette. Végre a vita Bowring tanár kívánságára másnapra halasztott. — Jun. 15kén Hume indítványa természetesen halállal mult ki. A vita darab ideig folytatott ugyan, de végre mindent abban kellett hagyni, mert a tagok a végzeshozatalra megkivántató (40) számmal nem valának jelen.

Mialatt (Jun. 15kén) az alsóházban a Hume-féle indítvány még folytatatték, a felsőben a tory ellenzék vezére Stanley lord hasonló javaslattal lépett elő, t. i. határozna a ház, hogy a kormány fegyveres közbelépése a portugali ügyekbe az előterjesztett okiratokból ki nem menthető. Az indítvány, mint már jelentők, 19 szavazati többséggel félrevertetett. A karzatokon számos alsóházi tag volt jelen, 's leginkább ez volt oka, hogy az alsóházi ülésnek e napon már 8 óraker szét kellett oszlania. — Ezzel a parlamenti vitakozásnak Portugalia iránt vége lenne. Minthogy azonban Palmerston lord az egész vita alatt szót sem szólott, a tárgy más alakban hűhetőleg még elő fog hozatni.

FRANCZIAORSZÁG. A követkamarában jun. 14kén Guizot ur Cremieux megtámadására a cabinet portugali politikája ellen azt felelé, hogy ámbár Donna Maria kormányának magaviselete igen helytelen volt, a francia kormány mégis úgy vélekedik a portugali polgári háborútól, hogy arra a négyes szövetség alkalmazható, miután tartani lehetett attól, hogy Dom Miguel a lázadókkal egyesülni fog, 's mint-hogy a portugali háborgás tovább tartása által Spanyolország is szenvedett volna, Franciaország részéről a négyes szövetség határozatainak foganatba tétele ajánlott. Hogy Franciaország a portugali szabadságok elnyomására élt volna befolyásával, e vádat visszautasította, azonban zugás és nevetés által szakítottatott félben. Végül azt mondá, hogy a fél-

sziget minden pártjai aratni fogják a jelen közös közbenjárás gyümölcsét, mert ugyanazon befolyások, mellyek a vérontásnak véget vetnek, ott a békét is állandóul meg fogják alapítani. A minister után Odilon Barrot kiemelt, mi ferdesség a francia kormánytól, mely létét az ország legdrágább szabadságainak, a nemzet által történt visszafoglalásának köszöni, hogy most egy nemzet ellen fordítja fegyverét, mely hasonló harcot vi szabadságáért. A hatalmak eljárásában elvértést lát, mely jelenleg csak egy kis nemzet ellenében követettik ugyan el, de felszámíthatlan következtésői lehetnek, és annyival is igazságtalanabb, mivel a portugali felkelés elnyomására Dom Miguel használják ü ügyül, holott ez nem is lépett fel Portugaliában. — A félbenszakításokban, mellyeket Guizot ur beszéde szenvedett, Girardin Emil szava is észrevehető volt, ki többek közt kérdé, miért nem járt közben a kormány Galiciában is? — Billa ult az 1823kai közbenjárásra, mások Lengyelországra 'stb. emlékeztek. Ezzel a viharos vita be volt fejezve, a hasonló esetekben az angol parlamentben szokásos végzeshozatal nem indítványoztatott.

Páris. június 14dikén A Girardinféle pernek helyes megérésére egy lényeges körülményt szükség megemlíteni melly eddig elhallgattatott vagy elúeztetett. Girardin ur azt állítá, hogy egy gazdag lözsérnek pairszék ígértetett 80 000 frankért, — melly szemrehányást annál inkább vélt tethetni a ministeriumnak, minthogy a kérdéses lözsér senki egyéb mint Fould zsidó, ki Girardin ural közlebb viszonyban állván, ezzel az egész dolgot közlötte, olly igérettel, hogy szükség esetében a bizonyítványokat kereskedelmi könyveiből szolgáltatandja. Azonban Fould elhallgatá, hogy neki a 80 000 fr. több hónap előtt visszafizetett. A dolog t. i. így áll. Midőn Garnier de Cassagnac az Epoque-t (mielőtt ez Devile urnak eladatott) megvenni akarta, Fould urhoz ment, 's reá akarta bírni, hogy ha 80 000 frankot fizet az Epoque pénztárába, o lap befolyása által, mint volt követ, a pári méltóságot könnyen elnyerheti, mellynek elnyerése után Fould ur igen látszik vágyódnia, miután a tavali követválasztásoknál megbukott. A pénzváltó, mint valódi üzér nem hagyta magát annyira elámitni, hogy a 80 000 frankot azonnal lefizette volna, hanem feltételül tette, hogy e somma három hónapig egy harmadiknak kezei közt legyen; ugy hogy azon esetre, ha pári méltóságra nem emeltetnék, szabadságában álljon a 80 000 frankot visszavenni. Ez meg is történt, meg pedig a nélkül, hogy az eléle alkudozásnál valamely minister közvetve vagy közvetlen részt vett volna. Girardin ur csak akkor, midőn már a párikamara által feleltre vonatot, tudta meg, hogy Fould urnak a pénz visszaadott. Azonban sokkal büszkébb, semhogy tévedését nyilvánosan elismerte, 's így köztvetve a cabinet megkövette volna, az által reménylt a hinárból szabadulhatni, hogy a követkamara bizottság előtt nyilatkozni vonakodott, 's a vádat, mintha a párikamarának tartozó tiszteletet sérteni akarta volna, egy közrebozsátott iratban utasította vissza.

A középpárt coterijája, — mond egy párisi levelező — folyvást ármánykodik és reményl, azonban a kamara és a sajtó előtt hielét egészen elvesztette. Kebeleben a bomlás még sokkal nagyobb, mint a ministeri rendekben. Hiába támogatja Odilon Barrot, Odilon ur a kamarában megtesztült tehellenségé lón. A Constitutionnel is hiába farsztja újait, mert Thiersben sem hisz már senki. A republicánusok kis csoportja ez alatt főzögeti consulljait és bizonyos reménynevel táplálja magát, három vagy négy consulla már készen van. Most Franciaország avatkozásából a schweitz viszonyokba várnak nagy dolgokat, ugyanis, hogy Bern háborút kezd a külön szövetség ellen, Franciaország fegyveresen közbelép, de az ezredek nem engedelmekednek, hogy Dauphinében és Juraban lázadás út ki, 's tudj! isten mit még. Minden ember saját politikai regényt fon magának, minden politikai vénaszonyok és politikai lunk, a rokka mellett ülnek és fonják az idő fonalat. Mindenki egy darab történetet csinál magának. Időközben minden ember engedelmeskedik, 's komoly ellenszegülés sehol sincs.

A párikamarában jun. 14 Dupin báró folyamodása a montforti herczegti Jerome Bonapartétól, terjesztetett elő, engedtetnek meg ennek, mint a császár legifjabb, és már egyedül életben levő testvéreinek, ki mindig Franciaország zászlója alatt vivott, azt soha sem árulta el, 's kinek fia olly kevéssé vettek részt, mint ő maga, a júliusi trón megtámadásában, Franciaországba visszatérni, 's élete végső napjait azon országban tölteni el, hol bátyjának tetemei halhatalan tisztelettel tétettek e föld kebelébe. Az illető bizottmány nem akarja a herczeg hivatkozását a kamara részvétre gyengíteni, de egyszersmind emlékezteti a kamarát, hogy a kormány iránt is vannak kötelességei, és hogy a folyamodó egyik onoka-öcsese kétszer tett lázadási kísérleteket a kormány ellen; tehát a folyamodást az utasító hivatalnak (bureau des renseignements) kiadatni javasolja. A moszkvai herczeg a folyamodásnak a ministeri tanácshoz leendő utasítását indítványozta, ugy szinte vicomte Victor Hugo is, ki a kamarát Franciaország egész dicsszerzeményére emlékeztet a császárság által. Dumon pénzügyminiszter nyilvánította, hogy a kormány kötelességének tartja a folyamodást visszautasítani; az 1832kei törvény, melly a császár családját száműzi, közbátorsági törvény, nem pedig haláltárság vagy kegyetlenség törvénye. Gourgaud tábornok felszóltá a kamarát, ne tagadja meg jun. 14kén, a marenzói (1800) és a friedlandi (1807) üttözekek évnappján a francia földet azon ferfu öcsesétől, ki Franciaországot a világ első nemzetévé akarta tenni. Mindamellét a kamara a moszkvai herczeg indítványát felrevertvén, a bizottságot fogadta el.

A követkamarában jun. 15—16 Demesnay ur indítványa a só árának leszállítása iránt (kilogrammjának 30 centimő) 10 centimre, vagyis a mi mértékünk és pénzünk sze-

rint hajtának 10 v.kiról 31 v.kirá) tárgyalván a kormány a fogvaték tekintetéből ellene volt, mindamellett az indítvány 264 szavazattal 14 ellen elfogadtott. A miniszterium arra számít, hogy azt a páirkamara félre fogja vetni, úgy mint tavál, midőn a követek 240 szavazattal 26 ellen fogadták volt el. — Jun. 17-dikén a követkamarában viharos ülés után elhatározott, hogy Girardin urnak meg kell jelenni a páirkamara sorompói előtt.

SPANYOLORSZÁG. Madrid. jun. 9. Bizonyosnak látszik, hogy Brunelli pápai követ, kinek tiszteletére a hadügy-minister tegnap nagy lakomát adott, Pardoba menend, a királyt arra bírni, hogy a királynét La Granjaba kövesse. Nagy zajt okozott az állítólag több cabinet tag befolyása alatt álló Tiemponak egy cikke, melyben bizonyossággal állítatik, hogy a királyné okokestvére Don Francisco infanssali egybekelése ellen igen nagy idegenkedést mutatott, és a házasságba csak hosszas ellenszegülés után egyezett bele. — A királyné és Franciaország ideiglenes képviselője, Glücksberg hg közt, e napokban csaknem komoly meghasonlás történt. Miután t. i. a herceg gyakran látogatja meg a királyt Pardoban, 's egész magaviselével annak pártolását áruja el, a királyné neki egy hivatalos látogatásakor élénk szemrehányásokat tett. Az ügyviselő mitsem felelt, de haza menvén fenyegető izenetet írt Pacheco urnak, melyben nyilvánítá, hogy egész követségi személyzetével tüstint Párisba fog elindulni. A miniszterelnök nyomban hozzá ment, de előterjesztései sikertelenek voltak, és a dolog csak hosszas izenetváltás után egyenlítettethet ki.

Madrid jun. 4. Kormányunk épen most adta vissza a híres vagy inkább hírült Don Manuel Godoynek, IV. Károly 's illetőleg neje kedvenczenének minden címzeit és méltóságait, kivéven a békehercegi, fővezéri, admiráli és fenségi címeket. Innentul czime: Alcludia hg, főkapitány, aranygyapjas vitéz leendő. Engedelmet nyer Spanyolországba visszatérni, mi pedig jószágait illeti, azok visszaadása és a szolgáltatandó kárpótlás iránt választott bíróság fog határozni,

mellynek felét a kormány, felét Godoy ur nevezendi ki. E kormányi rendeletnek a közönségben rossz benyomása volt, nem mintha ez az öreg emberre régi vétkeiért haragudnék, hanem mivel az által a megérdemelt nemzeti büntetés nagy példája elenyészik, 's mert abban a jövődöre nézve rossz jósálatot látnak. Serranoban, a jelen udvari kegyenczben talán még rosszabb Godoy lappang.

Ki nem veszi észre. — kéri a párisi Charivari, — jelen nem létét a tuillieriakert sétányában azon élemedett, megörnyedt, összeszáradt és a köszvénytől reszkedező emberkének, a kopott kabátban, a kis ebbel, egyedüli társalkodójával, ez ember Don Manuel Godoy, a spanyol béke herceg volt, 's most megkegyelmeztetvén, Madridba visszasiet, hol bizonyosan már meg is érkezett, ha a parinaeek levegője örökre véget nem vetett köszvényének. O, ki annakelőtte Spanyolország minden kincseivel rendelkezett, itt évek óta naponkint 32 sous-n ebedelgetett. Madridban Serrano pompus lakást készített el számára.

POROSZORSZÁG. Jun. 14 — 16kán mindkét curia a kormány törvényjavaslatával foglalkozott a zsidók polgári viszonyainak megállapítása iránt. Az utóbbi napon következő legfőbb felirat olvastott fel: „Mi Fridrik Vilmos 'stb. Miután előre látható, hogy a három rend curiája által a f. é. febr. 3kai patens és rendeletek iránt határozott és jelenleg az uri curia előtt fekvő javaslatok tárgyalása f. hó 19ig be nem végezethetik, az első egyesült országgyűlés tanácskozásainak határidejét ezennel kitágítjuk azon napig, míg hű rendeinknek tanácskozása ama javaslatok iránt bevégezve, és a parancsolatok, mellyeket e tanácskozás eredményének következtében kiadni jónak tartandunk, hű rendeink által teljesítve lesznek. Megbíztuk kir. biztosunkat, hogy nekünk jelentést tegyen, mely napon lehet e szerint az első egyesült országgyűlést berekeszteni. Egyébiránt maradunk hű rendeinknek kegyes hajlandósággal. — Sanssouciiban jun. 16. 1847. Fridrik Vilmos.“

AMERIKA. Újyorki maj. 31kei lapok arról panaszkodnak, hogy a 6 hónapra fogadott önkéntes csapatok Scott és Taylor vezéreket szolgálattidejük lefolyása után épen az eldöntő pillanatban tömegesen elhagyják. Scott ugyan seregének a megfogvatkozása dacára is előre nyomult Mexiko felé, ellenben Taylornak Montereyben kellett vesztegelni és új seregek megérkezésére várakozni. Mexiko fővárosban nagy zavar volt, a város védelmére még semmi készülék nem tétettek; A n a y a helyettes elnökdiktator a várost haditörvény alá vetette; a lakosok fensőbb osztályai a várost elhagyták; maga az elnök is Moreliába akarta áttenni a kormányt; a háborut guerilla rendszer szerint akarják folytatni. Canales tábornok azt parancsolja seregeinek, hogy a hol északamerikaiak kerülnek kezökbe, azokat nem, kor és hivatalos különbsége nélkül kardra hányják. Santa Anna küldötti proclamatiót hordanak szét az országban, mellyben minden mexikoinak 12—50 éves koráig guerilla csapatokba állást és az északamerikaiak leöltöklését parancsolja. Az északamerikai statusok újra békét ajánlanak, Anglia pedig barátságos közbenjárást.

AFRIKA. Joinville hg jun. 4kén Algir kikötőjében vetette ki horgonyait. — Egyiptusi tudósítások szerint a francziák Abyssiniában valamely tervet főznek, mert térítők és egyéb küldöttek által az ottani főnököket megnyerni iparkosznak, a francia birtokkal határos marokkói tartományokban, kivált az ugynevezett Riffben, a lakosság nyílt lázadásban van a zultan ellen. Mennyi része van ebből Abd-el-Kadernek, a következő fogja megmutatni. Az emir ujonan ajánlotta meghódolását a francia kormányának; ez uttal — ugy mondják — a királynéhoz fordult egy levéllel. Feltétlenül Tlemezen várost környékével együtt, és jó nagy fizetést kíván.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszti Szeuvey József. Szerkesztőségül szállás url utca Horváth-ház 540d. s. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(652) H i r d e t m é n y. (1, 3)

A' zombori kir. kincstári igazgatóság részéről közhírré tételük: hogy a' bácsi k. kincstári uradalomban következő ur hasznóvételék 1847dik november hó 1-től kezdve egy vagy több évre második nyilvános árverés útján f. évi június 8-kán a' zombori k. kincstári igazgatósági épületben további hasznóberbe kitétetni fognak.

- a) A' palánkai uradalomban: a' husvágási jog Bukinba. — A' vízfogás Bukinba, a' pálnkai heti vásár jövedelme és mészégetés Plavnán. b) A' kulai uradalomban: a' husvágási jog feketehelyen és Torzsán, és a' hetivásár jövedelme Kulán. c) A' szlapári uradalomban: a' husvágási jog Bresztovácson és a' száraz-malom, a' kis-szlapári Ferencz csatornai állason. d) Az apatini uradalomban: az italmérségi jog, Steuer nevű csárdában Apatin környékiben és Karavukován a' Kameristye nevű csárdával, nemkülömben a' husvágási jog Bogojeván, Dorozsán, Kupuszinán és Prigli Szent Ivánon, véglére a' Bezdányi hid és töltés vám jövedelme. e) A' szántovai uradalomban:

A' bérleti szándékozók tehát az érintett napon a' bérbe adandó tárgyhoz arányzott tiz forintnyi bánatpénzzel ellátva megjelenni ezennel hivatalosak. — A' hasznóberlet feltételei az árverés előtt különösen fognak felolvastatni, megduhatni azokat mindazonáltal előbb is a' zombori k. kincstári igazgatóságnál. — Az italmérségi jog bérletének szükségéhez képest uradalmi kézi- és iga szakmányok is külön készpénz fizetés mellett átalendíthatók.

A' nyilvános árverés bevégezte után újabb ajánlatok el nem fogadtatnak ugyan, mindazonáltal a' kincstári uradalom azon esetre, hogyha az árverésnek sikere bár mily oknál fogva elfogadható nem volna; magának a' jogot a' kibérleendő tárgyról tetszése szerint rendelkezni fenntartja.

Azon bérleti szándékozók kik immitt esmérletlenek és a' kincstári uradalmakon kívül laknak, tartoznak adósságtól ment vagyonaik állapotját az illető helybeli előjárósági bizonyítványok által kimutatni és elégséges biztosságot szolgált, a' bácsi kir. kincstári uradalmokban megletelepedit kezeseket állítani.

(648) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3)

Boor István Erdélyben hunyad-megyei Hondal helységben lakos, az ellene Burgman Károly által 437 v. r. 4 król szóló váltó iránt támasztott ügynek az alulirt váltótörvényszék előtti tárgyalása végett, miután jelen ügybeni idéztetése iránt az illető hatósági uton az erre nézve kitűzött határideig választ nem érkezett folyó évi június 30dik napjának reggeli 9 órájára ezennel idéztetik. — Kelt Pesten a' kir. e. b. váltótörvényszék 1847dik június 17dikén tartott üléséből.

(622) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3)

K. Szolnok megyében Peer helységében lakó Benedek Benedek, miután idéztetéséről az illető törvényhatóságtól f. év 's hó 7-dik napjára, mint tárgyalás végett kitűzött határrapra bizonyítvány nem érkezett, az ellene Schacherl Móríz által 96 p. frt. és járuléki iránt támasztott váltóügynek tárgyalása végett, a' folyó évi július 29dik napján reggeli 9 órakor a' H. r. 213dik §-a nyomán az alulirt váltótörvényszék előtt jelenjék meg, tudtára adván egyszerűsind az is, hogy gondnokul Kovács Dániel váltóügyvéd van kinevezve. — Kelt Debreczenben a' kir. váltótörvényszéknek 1847dik évi június 10dik napján tartott üléséből.

(639) Borsod megye által kitűzött díjak. (1, 2)

Dicső emlékü gróf Butler János' alapítványból t. Borsod megye öly ifjakat is akarván jövődöben részesíteni, kik a' realistics tanulmányokat választván czélul, a' nemzeti iparnak munkás tagjaivá 's vezetőivé képeződhetnek ki: a' megye határozatából közhírré tételük.

1) Három ifju, 1847dik october havától kezdve, évenkénti 150 p. ft díjjal jutalmazatik. — Ezt kapja három évig. Tanulhat akár a' pesti ipartanodában akár a' külföldi műiskolában. Választhatja vagy a' gazdászati, vagy a' műtani osztályt, de szükség hogy legalább egy növendék által minden esetre a' műtani választassék.

2) Folyamodhatnak csak megyebelleknek gyermekei. Szükséges mind az orvosi mind az iskolai bizonyítvány. A' folyamodó növendékek az illető választmány előtt folyó évi augusztus' 10 és 11kén személyesen jelenjenek meg, mi alol csak a' külföldön tartózkodók mentenek fel. Kik az ipar-pályát már megkezdvén, azon dicséretesen fáradoznak, azoknak elsőség adatik. — Ki más közdjüt luz, annak folyamodása figyelembe nem vétetik.

3) Szükség hogy a' folyamodó az új rendszerű felső tanoda két évi negyedik osztályát (vagy a' latin iskolá' fokozata szerint szólva, a' poézist, avagy a' hatodik osztályt) elvégezte és legalább 13dik évet meghaladta. A' pályá három éves lévén, mennél érettebb tehetségű folyamodók annál kedvesebb. Folyamodhatnak azok is, kik bár a' 6-dik osztályig nem tanultak, de mint már gyakorlati műparosok kitűnő tehetséget tanusítanak.

A' folyamodványok f. évi augusztus 8-áig az alispáni hivatalnak okvetetlen beadandók. Miskolcz, június' 18kán 1847. Szemere Bertalan Borsod megye' m. alispánja.

(634) Előfizetési figyelmeztetés a' (2, 2)

Protestans Egyházi és Iskolai Lap

1847. második félelvi folyamára.

Mivel a' Pestü Hirlap 897dik számában is előterjesztett okoknál fogva, a' közlőgő félelvben két levelet adandunk hetenként, a' postadűj is mindenegy példánytól félelvénként 1 r. 12 k. r. p. p. emellett: az előfizetési ár a' Prot. Egyh. 's Isk. Lapra Buda-Pesten 3 frt 40 kr., postán küldve 3 frt pengő pénzben leendő félelvre. Előfizetheti Pesten hatvani-utca Horváth-házban 583. sz. alatt földszint Landerer és Heckenast könyvnyomdája ügyszobájában és minden magyar- és erdélyországi kir. postahivatalnál. A' Prot. Egyh. 's Isk. Lap szerkesztősége.

(524) Kelemen János elleni csödpér. (1, 3)

23263. Békes vármegye csödtörvényszékének felírása szerint Kelemen János szarvasi csizmadia hitelezői csödüilletének határrapja f. évi július 12dikére tüzetvén ki 's tömeggondnokká Conrad Károly szarvasi pénztárnok, perügyelővé pedig Gorovei Kristóf tiszteletbeli alügyész nevezetvén; — ugyanez keheleszerte kihirdetetik. Kelt Sz. Iván hó 1-jén 1847.

(525) Tóth András elleni csödpér. (1, 3)

24264. Békes vármegye csödtörvényszékének jelentése szerint Tóth András Maczenka szarvasi tájár hitelezői csödüilletének határrapja f. évi július 12dikére tüzetvén ki 's tömeggondnokká Conrad Károly szarvasi pénztárnok, perügyelővé pedig Kiss Lajos megyei alügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Kelt Sz. Iván hó 1-jén 1847.

(529) Özvegy Grünfeld Jakabné elleni csödpér. (2, 3)

23479. Abauj vármegye csödtörvényszékének felírása szerint, Szántó mezővárosában lakozó özvegy Grünfeld Jakabné született Gratzner Léni hitelezői csödüilletének határrapja f. évi július 1-jére tüzetvén ki 's tömeggondnokká Kovács Ferencz táblabíró, perügyelővé pedig Terböcs Károly hitestűgyvéd nevezetvén, ugyanez keheleszerte kihirdetetik. Kelt Sz. Iván hó 1-jén 1847.

(636) A' „Magyar Szépirodalmi Szemle“ (2, 3)

(kiadja a' Kisfaludy-Társaság)

jövő félelvi folyamára, mai naptól kezdve, előfizetheti Landerer és Heckenast nyomdai ügyszobájában (hatvani-utca Horváth-ház 583. sz.) Budapesten házhozhozardással 3 frt, vidékre postán küldve 4 frtal pengőben; — külföldre Bécsben a' es. kir. főpostahivatalnál.

(506) (5, 0)

Magyar közép-ponti vasut.

Naponkénti járás-rend f. évi majus 1-től augusztus 31-ig.

Pestri: Palotán, Dunakeszin által Vácra:	Váczi: Dunakeszin, Palotán által Pestre:
7 órakor reggel	8 órakor reggel
10 „ délután (vasár- és ünnepnapokon)	12 „ délebe (vasár és ünnepnapokon)
1/2 3 „ délután	4 „ délután
4 „ csupán Palotára	7 „ este csupán Palotáról Pestre
1/2 6 órakor este.	1/2 8 „ csupán Palotáról Pestre (vasár és ünnepnapokon)
	1/2 8 „ este.

(640) O v á s. (1)

Értésomre esvén t. Kiss Lajosné asszonyságnak több hitelezőkkel uszorásos pénzkölcsönözésel, ne-hogy tehát annak nagy nyerevényű színe alatt magoknak valódi adott pénzköl elvesztését is okozzák, ezennel közhírré tenni kötelességemnek ösmerem: hogy özvegy Kiss Lajosné asszonyság még 1846-ik évi augusztus 12-én gyermekeinek kiadott végképeni osztályával magát, minden nemii javak értékeitől (kül-kételesen megfosztván, (egyedül gyermekeitől nyere-rendő élelmészeti tartást pénzt fertályonként tartván fent magának) azért mindenki okavodjék Kiss Lajosné asszonyságnak bármii szín alatt pénzt kölcsönözni, mert mint minden vagyonnékülének semmiféle adósságit sem fogják soha is az illető törvényes örökösök kifizetni. — Hőgyészben június 12-én 1847.

Háczky Dániel mint Kiss Lajos ur gyermekei javaira felügyelő.

(647) H a s z o n b é r. (2, 2)

Ns Baranya megyében sz. kir. Pécs városa határrapban kehelezett csetnek-pécsi vas-gyárnak június 15dikére kitűzve volt árverési bérbeadása bizonyos közbenjött körülmények miatt f. évi július 29kénél délutáni órára tétett által; — mikoron a' helyszínen tartandó árverésre a' bérbe venni kívánók ezennel meghivatnak; — a' bérbeadási feltételek pedig azon vas-gyár igazgatóságánál addig is megtekinthetők.

(649) F ö l h i v á s. (2, 3)

Mellyszerint a' nagykürtű 1000 folyó öl hosszú alsó átvágás, és tiszaból 4626 folyó öl hosszú töltészesi munkalatók' tekintetéből f. 1847-ik évi július 12-én délelőtti 10 órakor Pusztá-Fegyverneken méltóságos gróf Szápáry József ur lakhelyén tartandó árcsökentésre a' vállalkozni akarók alolirt által meghivatnak; illetőleg pedig kéretnek a' társulat' választmánya t. cz. tagjai, nevezett helyen és időben tartandó választmányi ülésre megjelenni. — Kelt Pusztá-Fegyverneken 1847-ik évi június hó 20kán.

Liptsey Gedeon a' hevesi tiszaszabályozó társulat' igazgatója.

(651) Á r v e r é s. (1, 2)

Idősb Almássy József ö nmának csödtömögötől az igénylő örökösök részére elítelt miskolci fekvő javak; u. m. a' piaczon lévő nagy ház, a' Sándor-hegyen lévő szőlő, 's a' város határrapban lévő szántó- és kaszáló-földek július 4-ikén közárverésen fognak eladatni a' helyszínen.

(625) M e g h i v á s. (3, 3)

A' magyar nyelv terjesztésére Nógrád megyében alakult 's „Nógrádi Nemzeti Intézet“ név alatt működött társulat, tökéjének jövődöre nézve hovatfordítása, 's jövődöntendőjének meghatározása feletti tanácskozás folyé 1847. augusztus 25-ik napján B. Gyarmaton a' megye teremében tartandó intézeti gyűlésen lévén kitűzve: erre minden czimű intézeti tag előbbi gyűlés határozatából olyformán hivat meg, hogy minden meg nem jelenő a' gyűlésnek hozandó határozatába beleegyezzenek fog tekintetni. Költ B. Gyarmaton június 5-én 1847.

Horváth Elek intézeti igazgató.

Koszgleba Antal borkereskedésben Pesten színház-téren, báró Sina-házban.